

Bölüm 39

PELVİK İNFLAMATUAR HASTALIK

Gamze Nur CİMİLLİ ŞENOCAK⁴²

GİRİŞ

Pelvik inflamatuvar hastalık (PID) kadınlarda kronik karın ağrılarının önemli bir nedeni olup; endometrium, tuba uterinalar, overler ve pelvik peritonun bir ya da birkaçını içeren bir kadın üst genital sistem enfeksiyonudur (1). Karşımıza endometrit, salpenjit, tuba oavarian apse, pelvik peritonit gibi tabloların çeşitli kombinasyonları halinde çıkabilirler (1). Pelvik inflamatuvar hastalıklar kadın sağlığı açısından çok önemli bir yere sahiptirler, zira tanı konması güç, sessiz ve yavaş ilerleyici olabilirler (2). Kesin tanıları ancak laparoskopik yöntemlerle konabildiğinden, klinik pratikte tedavi için öncelikle daha az invaziv olan klinik tanıdan faydalanılmaktadır (3). Bu da tanısal güçlüklerle ve tedavide gecikmelere yol açabilmekte, hatta bazı olguların atlanmasına ve kronik süreçlere ilerlemesine neden olabilmektedir (3). Sonuç olarak yeterli ve zamanında tedavi edilmemiş pelvik inflamatuvar hastalıklar kadın infertilitesine, ektopik gebeliklere ve kronik pelvik ağrılara sebep olabilmektedir (2). Tüm bu açılardan pelvik inflamatuvar hastalıkların tanınması ve uygun şekilde tedavi edilmesi kadın sağlığı açısından çok büyük önem arz etmektedir.

Patogenez

Normal vajinal flora aerob ve anaerob birçok mikroorganizmadan oluşmaktadır (4). Ancak vajinal floranın esas büyük kısmını, ürettikleri laktik asit sayesinde vajinal pH'yı 3.5 ile 4.5 arasında tutmayı sağlayan laktobasiller oluşturmaktadır (4). Laktobasiller vajen pH'sını bu düzeyde tutmakla vajinal florada bulunan peptokoklar, bakteroides türleri, stafilokoklar, korinebakteriumlar, peptostreptokoklar, öbakterium türleri gibi diğer mikroorganizmaların aşırı çoğalmalarını ve kadın genital sisteminde enfeksiyonlara sebep olmalarını engellerler (4). PID tipik olarak kadın alt genital sistemindeki mikroorganizmaların asendan yolla üst genital sistemi enfekte etmesiyle

⁴² Doktor Öğretim. Üyesi, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilimdalı, gncimilli@gmail.com

runudur (7). Bu açıdan PID'lere önlem alınması, tespit edildiği anda, hızlı ve etkin bir şekilde tedavisinin yapılması ve sağlık çalışanlarının bilinçlendirilmesi hastalığın sebep olacağı morbiditeyle mücadelede çok büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: pelvik inflamasyon, kronik pelvik ağrı, chlamydia trachomatis, neisseria gonorrhoeae, polimikrobial enfeksiyon, asendan yol.

KAYNAKLAR

1. Lee L. Pelvic inflammatory disease. *Journal of the American Academy of Pas.* Feb 2017; 30(2): 47-48. Doi: 10.1097/01.JAA.0000511799.14244.57.
2. Petrina MAB, Cosentino LA, Wiesenfeld HC et al. Susceptibility of endometrial isolates recovered from women with clinical pelvic inflammatory disease or histological endometritis to antimicrobial agents. *Anaerob.* April 2019; 56: 61-65. Doi: 10.1016/j.anaerobe.2019.02.005
3. Mitchell C, Prabhu M. Pelvic inflammatory disease: current concepts in pathogenesis, diagnosis and treatment. *Infect Dis Clin North Am.* Dec 2013; 27(4):793-809. doi: 10.1016/j.idc.2013.08.004. Epub 2013 Oct 31.
4. Babu G, Singaravelu BG, Srikumar R et al. Comparative Study on the Vaginal Flora and Incidence of Asymptomatic Vaginosis among Healthy Women and in Women with Infertility Problems of Reproductive Age. *J Clin Diagn Res.* 2017 Aug; 11(8): DC18-DC22. doi: 10.7860/JCDR/2017/28296.10417. Epub 2017 Aug 1.
5. Haggerty CL, Ness RB. Epidemiology, pathogenesis and treatment of pelvic inflammatory disease. *Expert Rev Anti Infect Ther.* 2006 Apr; 4(2): 235-47. Review. PMID:16597205
6. Scholes D, Stergachis A, Heidrich FE et al. Prevention of pelvic inflammatory disease by screening for cervical chlamydial infection. *The New England Journal of Medicine* 1996 May 23; 334(21): 1362-6.
7. Soper DE. Pelvic inflammatory disease. *Obstet Gynecol.* 2010 Aug; 116(2 Pt 1): 419-28. doi: 10.1097/AOG.0b013e3181e92c54.
8. Czeyda-Pommersheim F, Kalb B, Costello J et al. MRI in pelvic inflammatory disease: a pictorial review. *Abdom Radiol (NY).* 2017 Mar; 42(3): 935-950. doi: 10.1007/s00261-016-1004-4.
9. Reekie J, Donovan B, Guy R et al. Risk of Pelvic Inflammatory Disease in Relation to Chlamydia and Gonorrhoea Testing, Repeat Testing, and Positivity: A Population-Based Cohort Study. *Clin Infect Dis.* 2018 Jan 18;66 (3): 437-443. doi: 10.1093/cid/cix769.
10. Korn AP, Ehrlich S. Images in infectious diseases in obstetrics and gynecology. Endometrial tuberculosis. *Infect Dis Obstet Gynecol.* 2000; 8(3-4):118
11. Forslin L, Falk V, Danielsson D. Current perspectives in the USA on the diagnosis and treatment of pelvic inflammatory disease in adolescents. *Adolesc Health Med Ther.* 2017 Jun 27; 8:87-94. doi: 10.2147/AHMT.S115535. eCollection 2017.
12. Chan GME, Fong YF, Ng KL. Tubo-Ovarian Abscesses: Epidemiology and Predictors for Failed Response to Medical Management in an Asian Population. *Infect Dis Obstet Gynecol.* 2019 Jun 2; 2019:4161394. doi: 10.1155/2019/4161394. eCollection 2019.
13. Forslin L, Falk V, Danielsson D. Changes in the incidence of acute gonococcal and nongonococcal salpingitis. A five-year study from an urban area of central Sweden. *Br J Vener Dis.* 1978 Aug; 54(4):247-50.
14. Gisslen H, Hellgren L, Starc V. Incidence, age distribution and complications of gonorrhoea in Sweden. *Bull World Health Organ.* 1961; 24:367-71.
15. Ijland MM, Evers JL, Dunselman GA et al. Subendometrial contractions in the nonpregnant uterus: an ultrasound study. *Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol.* 1996 Dec; 70(1):23-4.
16. Ross JD. Pelvic inflammatory disease. *BMJ Clin Evid.* 2013 Dec 11; 2013. pii: 1606.

17. Mbarki C, Ben Abdelaziz A, Sahnoun R et al. [Pelvic actinomycosis: Diagnostic and therapeutic aspects]. *Gynecol Obstet Fertil*. 2016 Mar;44(3):168-74. doi: 10.1016/j.gyobfe.2016.01.003. Epub 2016 Feb 5.
18. Savaris RF, Fuhrich DG, Duarte RV et al. Antibiotic therapy for pelvic inflammatory disease (Review). *Cochrane Database Syst Rev*. 2017 Apr; 2017(4): CD010285. Published online 2017 Apr 24. doi: 10.1002/14651858.CD010285.pub2 PMID: PMC6478260
19. Brunham RC, Gottlieb SL, Paavonen J (2015). Pelvic inflammatory disease. *N Engl J Med* 372(21):2039–2048.
20. Causer LM, Guy RJ, Tabrizi SN et al. Molecular test for chlamydia and gonorrhoea used at point of care in remote primary healthcare settings: a diagnostic test evaluation. *Sex Transm Infect*. 2018 Aug;94(5): 340-345. doi: 10.1136/sextrans-2017-053443. Epub 2018 May 10.
21. Moore SG, Miller WC, Hoffman IF et al. Clinical utility of measuring white blood cells on vaginal wet mount and endocervical gram stain for the prediction of chlamydial and gonococcal infections. *Sex Transm Dis*. 2000 Oct;27(9): 530-8.
22. Waldman CR, Gaydos JM, Synder FF. Office laboratory identification of *Neisseria gonorrhoeae*. *J Fam Pract*. 1982 Jan; 14(1):35-7.
23. Wiesenfeld HC, Sweet RL, Ness RB et al. Comparison of acute and subclinical pelvic inflammatory disease. *Sex Transm Dis*. 2005 Jul;32(7):400-5.
24. Workowski KA, Bolan GA; Centers for Disease Control and Prevention. Sexually transmitted diseases treatment guidelines, 2015. *MMWR Recomm Rep*. 2015 Jun 5; 64(RR-03):1-137.
25. Ness RB, Soper DE, Holley RL et al. Effectiveness of inpatient and outpatient treatment strategies for women with pelvic inflammatory disease: results from the Pelvic Inflammatory Disease Evaluation and Clinical Health (PEACH) Randomized Trial. *Am J Obstet Gynecol*. 2002 May; 186(5):929-37.
26. McGregor JA, Crombleholme WR, Newton E et al. Randomized comparison of ampicillin-sulbactam to cefoxitin and doxycycline or clindamycin and gentamicin in the treatment of pelvic inflammatory disease or endometritis. *Obstet Gynecol*. 1994; 83(6):998.
27. Bevan CD, Ridgway GL, Rothermel CD. Efficacy and safety of azithromycin as monotherapy or combined with metronidazole compared with two standard multidrug regimens for the treatment of acute pelvic inflammatory disease. *J Int Med Res*. 2003 Jan-Feb; 31(1):45-54.
28. Judlin P, Liao Q, Liu Z et al. Efficacy and safety of moxifloxacin in uncomplicated pelvic inflammatory disease: the MONALISA study. *BJOG*. 2010 Nov; 117(12):1475-84.
29. Savaris RF, Teixeira LM, Torres TG, et al. Comparing ceftriaxone plus azithromycin or doxycycline for pelvic inflammatory disease: a randomized controlled trial. *Obstet Gynecol*. 2007; 110:53–60.
30. Heystek M, Ross JD. A randomized double-blind comparison of moxifloxacin and doxycycline/metronidazole/ciprofloxacin in the treatment of acute, uncomplicated pelvic inflammatory disease. *Int J STD AIDS*. 2009; 20:690–5.
31. Golden MR, Whittington WL, Handsfield HH, et al. Effect of expedited treatment of sex partners on recurrent or persistent gonorrhea or chlamydial infection. *N Engl J Med*. 2005; 352:676–85.
32. Tepper NK, Steenland MW, Gaffield ME, et al. Retention of intrauterine devices in women who acquire pelvic inflammatory disease: a systematic review. *Contraception*. 2013; 87:655–60.
33. Ness RB, Soper DE, Holley RL et al. Effectiveness of inpatient and outpatient treatment strategies for women with pelvic inflammatory disease: results from the Pelvic Inflammatory Disease Evaluation and Clinical Health (PEACH) Randomized Trial. *Am J Obstet Gynecol*. 2002 May; 186(5):929-37.
34. Ness RB, Soper DE, Holley RL et al. Effectiveness of inpatient and outpatient treatment strategies for women with pelvic inflammatory disease: results from the Pelvic Inflammatory Disease Evaluation and Clinical Health (PEACH) Randomized Trial. *Am J Obstet Gynecol*. 2002 May; 186(5):929-37.